

Vision 2030

Stockholms utvecklingsområden

Bilaga 1

INLEDNING

För förverkligande av den framtidsbild som tecknas i Stockholms Vision 2030 är exploateringsnämndens medverkan viktig. De projekt som ingår i denna lägesredovisning över det framtida bostadsbyggandet i Stockholm sammanfaller till stor del med de projekt som ingår i Vision 2030.

Redovisningen omfattar projekt på kort och lång sikt. Planerings- eller genomförandeläge visas över utbyggnadsområden för totalt ca 70 000 nya lägenheter och för ett betydande tillskott av nya arbetsplatser i Stockholm fram till år 2030.

Konjunkturer och efterfrågan avgör i vilken takt och vid vilken tidpunkt de olika projekten aktualiseras. Erfarenheten visar, att all planerad nybyggnation av olika skäl inte kan fullföljas, varför en viss marginal är nödvändig.

EXPLOATERINGS
KONTORET

Innehåll

Norra Station	2
Norra Djurgårdsstaden	3
Hammarby Sjöstad	4
Kista	5
Överdäckning av E18	5
Bromsten	6
Järvalyftet	6
Lövsta	7
Vision Bällstaviken	7
Alvik	7
Västra Kungsholmen/Lindhagen och Marieberg	8
Valhallavägen	9
Västra City	9
Årstadal-Liljeholmstorget	9
Telefonplan	10
Bredäng-Sätra-Skärholmen-Vårberg	10
Gullmarsplan-Slakthusområdet	10
Årstafältet	11
Örby-Huddingevägen	11
Rågsved	11
Drevviken	11
Bagarmossen	11
Skarpa by	12
Skrubba-Skrubbatriangeln	12

Den nya stadsdelen som planeras kring Norra Station är ett betydelsefullt tillväxtprojekt för stockholmsregionen. Stadens kvaliteter förenas med världsledande forskning, företagande och boende.

Projektet berör två kommuner, Stockholm och Solna. Andra stora intressenter i projektet är Stockholms läns landsting (SLL), SL, Vägverket, Akademiska Hus och Karolinska Institutet. Inom Karolinskas område planerar SLL både en utbyggnad av nytt universitetssjukhus samt en exploatering som avses ske samordnat med Stockholms utbyggnad av Norra Station.

Beslut om en fördjupad översiktsplan fattades i Stockholms respektive Solna kommunfullmäktige under 2008. Stadsutveckling i full skala inom området förutsätter en överdäckning

av E4/E20 och Värtabanan. Den första detaljplanen för området godkändes av stadsbyggnadsnämnden i december 2009. Planområdet omfattar den centrala delen av området norr om Norra Stationsgatan, från ett kvarter väster om Solnabron fram till Norrtullsplatsen. Hur kollektivtrafikförsörjningen till området kommer att utformas är under utredning.

För hela utvecklingsområdet på Stockholmssidan föreslås ca 3 500 lägenheter och ca 300 000 kvm kommersiella lokaler. Projektet har genomförandemässigt en viktig koppling till projekt Norra länken eftersom stora delar av överdäckningen behöver vara färdiga till trafikstarten 2015.

Markanvisning till fem byggherrar för ca 875 bostadslägenheter

i etapp 1 beslutades i exploateringsnämnden i augusti 2007. Markanvisning av de första kommersiella byggrätterna gjordes i början av 2008. Markanvisning för ytterliggare drygt 50 000 kvm för kommersiellt ändamål gjordes i slutet av 2009. Byggstart för de första kvarteren beräknas ske 2011.

En förutsättning för projektets förverkligande är att en tillfredställande finansiering kan fås liksom att samordning av tidsplaner och investeringar sker mellan berörda aktörer. Detta för fortsatta utredningar av förutsättningarna för en exploatering genom överdäckning av Norra Stationsområdet samt start av projektering.

Kommunfullmäktige beslutade om genomförandebeslut för Norra Station i mars 2010.

Hösten 2001 redovisades program för Hjorthagen-Värtahamnen-Frihamnen-Loudden, numera benämnt Norra Djurgårdsstaden, som visade på en möjlig utbyggnad av ca 10 000 lägenheter och 30 000 arbetsplatser på mark som staden äger. I Hjorthagen pågår planarbete för de första 500 av totalt ca 5 000 lägenheter. Under 2007 och 2008 har omfattande arbete lagts ned på samråd kring miljökonsekvensbeskrivningen för programmet.

Detaljplanen för de ca 670 lägenheterna i "Norra 1" antogs av kommunfullmäktige 2008. Stadens arbeten med markrening och vägbyggnad påbörjades under hösten 2008. För att klargöra möjlig användning av den äldre gasverksbebyggelsen har en programutredning påbörjats.

Detaljplanen "Västra" godkändes av stadsbyggnadsnämnden i september 2009. Den omfattar ca 1 000 lägenheter. En direktanvisning för ca 400 lägenheter har även gjorts för gasklocka 3 och 4.

Markanvisning av detaljplan "Norra 2", ca 600 lägenheter, beslutades i december 2009. De resterande 2 000 lägenheterna kommer att markanvisas etappvis framöver kopplat till kommande detaljplaner. Ambitionen är att hålla en jämn utbyggnadstakt och att få till stånd en blandad bebyggelse.

Kommunfullmäktige beslutade i oktober 2009 att Norra Djurgårdsstaden ska utgöra ett särskilt miljöprofilerat stadsutvecklingsområde. Exploateringskontoret kommer tillsammans med berörda förvaltningar och bolag att inrätta ett råd och ta fram ett miljöprogram som kommer att färdigställas under våren 2010.

Bebyggelse med blandad användning planeras i Södra Värtahamnen. Här ska klarläggas hur bostäder och hamn kan samutvecklas på ett bra sätt. Beslut om markanvisningar för några delar har fattats. Markområden för bostadsändamål och kommersiell användning finns kvar att anvisa.

Kommunfullmäktige har beslutat om stadens hamnstrategi. Den del av hamnvisionen som ligger först i planeringen är området vid Värtaterminalen där piren och hamnbassängen föreslås fyllas ut med bergmassor för att skapa nya hamnytor. Kommunfullmäktige fattade 2008 inriktningsbeslut om utfyllnad av Värtapiren och gav exploateringsnämnden i uppdrag att fortsätta utredningsarbetet. Detaljplanen för Värtapiren antogs av kommunfullmäktige i oktober 2009. Exploateringsnämnden beslutade för sin del om genomförandebeslut för den nya Värtapiren i december 2009.

Miljödömsstolen avslog Stockholms Hamn AB:s ansökan om vattenverksamhet och förändrad hamnverksamhet i februari 2010. Konsekvensanalys av detta beslut pågår.

Övriga stora planerings- och genomförandefrågor berör främst kvarteret Valparaiso, Värtabanan, utbyggnaden av Norra Länken och trafikplats Värtan samt en spår-vagnsdepå för Spårväg City.

Utbyggnaden av Hammarby Sjöstad pågår sedan drygt 10 år. Till och med februari 2010 har ca 7 700 bostäder färdigställts och ca 18 000 personer bor idag i området.

Inom Hammarby Sjöstad pågår flera projekt och byggaktiviteten är hög. Det största pågående projektet är första etappen av Henriksdalshamnen med ca 870 lägenheter, varav merparten har påbörjats under 2009. En stor kajutbyggnad, som är en förutsättning för projektet, färdigställdes i september 2009.

I Sjöstadporten, närmast infarten till Södra länken, pågår byggnation av 275 lägenheter, ca 23 000 kvm kontor och ett hotell med ca 250 rum.

Ca 1 500 lägenheter planeras att byggas i anslutning till infrastrukturprojektet Danvikslösen. En fördjupad programhandling för hela projektet har upprättats som redovisar två alternativa brolösningar för vägbroarna över Danvikskanalen. Samtidigt har kompletterande utredningsarbeten gjorts inför utställning av detaljplan för projektet. Under 2009 har kontoret medverkat i

SL:s utredningsarbete för att hitta spårlösningar för Tvärbanan med lägre kostnader in till Slussen. Byggstart kan tidigast ske under 2012. Byggstart för återstående bostäder kan ske först 2014.

Inom västra delen av Hammarby Gård avses 165 lägenheter och ca 36 000 kvm kommersiella lokaler på privat mark påbörjas under 2010.

Planarbete pågår i kvarteret Fredriksdal för ca 400 lägenheter på privat mark samt bussdepå för SL och kontor.

Utbyggnaden av det nya gatunätet som kommer att färdigställas under 2010 är ett viktigt första steg i genomförandet av framtidsvisionen för Kista, Kista Science City.

Härigenom möjliggörs en utbyggnad av markområdet norr om Kista Företagsområde mellan E4 och Hanstavägen. Den nya stadsdelen kommer att inrymma ca 3 000 lägenheter och, när befintligt högspänningsstråk utmed E4 tagits ur bruk, även 100 000-150 000 kvm BTA kontor.

En första utbyggnadsetapp för bostäder med 450 lägenheter påbörjades hösten 2009 vid Kista Gård. Vid Kistahöjden pågår planläggning för ca 170 radhus. Under 2010 påbörjas programarbetet för ca 600 lägenheter samt skola på det tidigare idrottsplatsområdet där provisoriska stu-

dentbostäder idag finns uppställda - Kista Äng.

Strax norr om Kista Företagsområde, i mötet mot det nya bostadsområdet, pågår planläggning av det s.k. NOD-projektet, som förutom kontor kommer att innehålla publika lokaler. Exploateringsnämnden beslutade i februari 2010 om genomförande av projektet.

Staden har även påbörjat sin planering för den nya stadsdelsparken vid Kista Gård. Den gamla bebyggelsen kommer att ligga inne i den nya parken, som blir en viktig mötesplats för de boende och verksamma i Kista. Den gamla huvudbyggnaden planeras att användas som gästgiveri.

Överdäckning av E18

I samband med pågående utbyggnad av E18 som beräknas bli klar 2014 kommer trafikleden att överdäckas på två sträckor om vardera 300 meter i höjd med Tensta och Rinkeby. Beslut om att genomföra överdäckningarna togs av kommunfullmäktige i oktober 2003.

Vid nämndens sammanträde i december 2006 anvisades 400 lägenheter på överdäckningen vid Rinkeby. I april 2009 beslutade nämnden att förlänga markanvisningen i Rinkeby som nu omfattar 330 lägenheter samt markanvisa ca 250 lägenheter på överdäckningen i Tensta. Båda projekten ska utformas med stadsmässiga kvaliteter. Tillgängligheten till Järvafältet ska förbättras.

Bromsten

Program för stadsutveckling och inriktningsbeslut av Bromstens industriområde beslutades av kommunfullmäktige i mars 2009.

Väster om Ulvsundaleden och Rissne gård, finns ett markområde ”Bromstensgluggen” som kan inrymma minst 300 lägenheter samt skärmande

kontorsbebyggelse eller motsvarande. Genom området löper Svenska Kraftnäts och Fortums högspänningsledningar på höga stolpar. Båda ledningarna ingår i Stockholm Strömprojektet som syftar till att avveckla eller markförlägga ca 150 km kraftledningar inom ca 10 kommuner. Kommunfullmäktige godkände i april 2009 ett avtal med Svenska

Kraftnät (SvK) rörande stadens medverkan till finansieringen av Stockholm Ström. Om SvK även kommer överens med övriga berörda kommuner om deras medverkan till finansieringen av projektet kan Stockholms Ström genomföras som planerat. Därmed öppnas förutsättningarna för att planlägga och bebygga ”Bromstensgluggen” efter 2012.

Järvalyftet

Läs mer på www.stockholm.se/jarvalyftet

Kommunfullmäktige godkände Vision Järva 2030 under 2009. Nästa steg blir att berörda nämnder och bolag ska genomföra delar av förslaget till Vision Järva 2030.

I Svenska Bostäders del av Järvalyftet finns en samordningsgrupp som berör plan- och byggfrågor. Kontoret deltar som markägare i detta arbete om eventuell ny exploatering. Även i Tensta-Rinkeby finns möjligheter till ny kvartersbildning med nybyggnation enligt förslaget till Vision Järva 2030.

Vision Järva 2030 har tagits fram inom ramen för Järvalyftet och presenterar nio s.k. utvecklingsteman, se rutan till höger.

VISION JÄRVA 2030

Vision Järva 2030 har tagits fram inom ramen för Järvalyftet. Vision Järva 2030 presenterar nio så kallade utvecklingsteman:

- Aktivera Järva friområde, stärk kopplingen till stadsdelarna
- Bygg nytt i strategiska lägen
- Länka samman stadsdelarna
- Koppla ihop gatunätet - där det gör nytta
- Utveckla de centrala stråken
- Respektera och utveckla värden i befintlig bebyggelse
- Bryt trafiksepareringen - där det gör nytta
- Gör gångvägnätet tydligare
- Använd ny bebyggelse för att stärka stadsdelarnas identitet

Lövsta

Lövsta är ett av de få kvarvarande större markområdena i ytterstaden där en ny stadsdel kan byggas. Det är därför viktigt att området reserveras för bostadsbebyggelse i stadens planering.

Hela området fram till kommungränsen i Järfälla är ca 130 hektar. Det f.d. sopstationsområdet är ca 30 hektar och i översiktsplanen utlagt som område för kommunal teknisk verksamhet. Området arrenderas nu av

trafik- och renhållningsnämnden och används för bland annat en återvinningscentral.

Övriga delar av Lövstaområdet består av skog, den sparsamma bebyggelsen i Kyrkhamn, Lövstabadet, båtuppläggning, en skjutbana och en mindre golfbana.

Exploateringsnämnden behandlade 2008 en förstudie om framtida markanvändning i Kyrkhamn-Lövsta. Nämnden anförde bland annat att Lövstaområdet rym-

mer en väsentlig potential för bostadsbyggande och att det är angeläget att arbetet för framtida exploatering av området fortskrider, i dialog med berörda lokala aktörer.

Viktiga frågor i det fortsatta utredningsarbetet är att pröva lämplig exploateringsgrad, att ordna en god kollektivtrafikförsörjning samt riskfrågor kopplade till kommunal teknisk verksamhet.

Vision Bällstaviken

I det pågående arbetet med programutredningar för området planeras för ca 3 000 lägenheter längs med vattnet vid Bällstaviken i Ulvsunda.

Planeringen utgår vidare från att

en attraktiv stadsdel med närhet till Sundbybergs centrum skapas i Annedal längs med Bällstaån, som kan innehålla ca 2 100 nya lägenheter. I Annedal pågår marksaneringsarbeten och Bällstaån har breddats. De första

bostäderna har byggstartats under 2009. Därtill kommer ytterligare ca 600 lägenheter kunna uppföras i Norra Mariehäll. Sammantaget skulle området därmed komma att rymma ca 6 000 nya lägenheter.

Alvik

Området för den nuvarande buss- och spårvagnsdepån i Alvik (kvarteret Akka) med kringområden har ett strategiskt och attraktivt läge och kan utvecklas med bland annat bostäder. Flera olika utbyggnadsalternativ studeras.

Omfattningen av exploateringen varierar mellan 500-1 500 lägenheter. Programarbete väntas påbörja under 2010. Kommunfullmäktige och SL/Stockholms läns landsting har under våren 2009 träffat ett avtal som reglerar förutsättningarna för den nya depån i Ulvsunda som ska ersätta den befintliga depån i kvarteret

Akka. Detaljplanearbetet för den nya depån har påbörjats. Detaljplanearbete pågår även för området vid Gustavslundsvägen-Alviks Strand, där staden och fastighetsägarna i området är intresserade av att utveckla sina fastigheter och ge plats för ca 300 lägenheter.

Västra Kungsholmen/ Lindhagen och Marieberg

Läs mer på www.stockholm.se/lindhagen

På västra Kungsholmen pågår omvandlingen av en del av Stockholms innerstad.

Via Lindhagensgatan, som omvandlas till esplanad, binds stadsdelen samman med kvarterstaden runt Fridhemsplan. Programmet för området ger möjlighet att under en 10-årsperiod bygga en ny stadsdel med bostäder och lokaler, en ny stadsdelspark, flera andra parker, ett nytt torg samt att bygga om och rusta upp det befintliga gatunätet. Under 2009 har ca 300 lägenheter färdigställts för inflyttning. Ytterligare ca 700 lägenheter beräknas bli färdigställda under åren 2010-2011.

Lindhagensgatans första två etapper av tre är klara och slutredovisades under 2007. Arbetena med Kristinebergs strandpark är i full gång och de stora grundlägg-

ningsarbetena i Ulvsundasjön för Hornsbergs strandpark är avslutade.

Största delen av den mark som är avsedd för bebyggelse och som staden äger är nu markanvisad. Ett programarbete avseende S:t Göransområdet planeras tillsammans med Locum. Nya projekt uppstår inom stadsutvecklingsområdet när fastighetsägare säljer och utvecklar fastigheter.

Kommunal service som förskolor, skolor m.m. planeras i samarbete med Kungsholmens stadsdelsförvaltning, utbildningsförvaltningen och SISAB. En ny idrottshall samt en ersättning för tennishallen i Kristinebergs strandpark planeras tillsammans med idrottsförvaltningen och intressenter. Tillsammans med SL avser staden flytta Hornsbergs bussdepå till att ligga under Kristinebergs IP. Planarbete för detta pågår. Vägverket och staden

planerar för en ombyggnad av Kristinebergsmotet, trafikplatsen som knyter samman Lindhagensgatan med Essingeleden

Fullt utbyggt ca 2018 omfattar området drygt 5 000 nya lägenheter och ca 300 000 kvm lokaler.

Marieberg

En större översyn av Marieberg pågår. Stadsdelens trafik- och landskapsstruktur studeras inledningsvis. Resultatet av arbetet beräknas kunna ge ett antal utvecklings- och utbyggnadsmöjligheter. En mycket tidig bedömning pekar på att översynen kan ge ett tillskott på ca 350 lägenheter och ca 20 000 kvm kommersiella ytor. Arbetet beräknas pågå under en längre tid men de första lägenheterna kan komma att påbörjas inom en tvåårsperiod.

Läs mer på stockholm.se/marieberg

Valhallavägen

Exploateringskontoret utreder förutsättningarna för en exploatering av ett område utmed Valhallavägens östra sida som sträcker sig från korsningen Valhallavägen/Körsbärsvägen fram till

Roslagstull. När Norra länken färdigställs 2015 kommer trafikmängden att minska utmed den aktuella delen av Valhallavägen. Detta möjliggör en utveckling av området som bedöms kunna

inrymma bostäder i storleksordningen 500-800 lägenheter. Området har stor potential och ett attraktivt läge vilket bör nyttjas bättre än det gör idag.

Västra City

Stadens mest centrala utvecklingsområde Västra City har aktualiserats i samband med bland annat bygget av kongresshallen vid f.d. Bangårdsposten samt trafikkontorets utredningar avseende Klarastrandsleden. Med anledning av detta har kontoret tillsammans med stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret och

Läs mer på www.waterfrontbuilding.se

Jernhusen påbörjat en utredning avseende möjlig användning av området. Här finns planer på att bland annat inrymma nya bostäder. Utredningen är i tidigt skede och en eventuell överdäckning bedöms vara möjlig först när Citybanan är utbyggd, dvs. tidigast 2017. Delar av bangårdsområdet tros dock kunna exploateras

innan dess. Programsamråd ägde rum hösten 2009. Plansamråd för en första utbyggnadsetapp beräknas äga rum under 2010. En förutsättning för att området ska kunna däckas över är att bangården byggs om. Parallellt med utredningen genomför Banverket därför en förstudie för ombyggnad av bangården.

Årstadal-Liljeholmstorget

Läs mer på www.stockholm.se/liljeholmsområdet

Årstadalsområdet genomgår en total omdaning under en period på ca 15 år med början 2001. Totalt innehåller utbyggnadsområdet drygt 4 000 planerade lägenheter. Hittills har ca 2 000 lägenheter färdigställts. I den första etappen av Årstadalutbyggnaden, benämnd Liljeholmskajen, anläggs en ny kajpromenad längs Årstaviken. Längs kajpromenaden kommer fyra 21-våningshus att byggas. Utbyggnaden av infrastrukturen i de delar av området som ägs av staden på-

börjades 2003 och omfattar bland annat det nya Sjövikstorget vid Årstaviken och en ny tillfart till området.

Den centrala punkten i stadsdelen Liljeholmen är Liljeholmstorget, beläget mellan Årstadal och Lövholmen, där en helt ny centrumanläggning nu tar form. Liljeholmens tunnelbanestation har byggts över med ett helt nytt stadstorg och kring torget har 325 lägenheter färdigställts. En knutpunkt för kollektivtrafiken har

skapats genom att bygga samman tunnelbanestationen med en underjordisk bussterminal och i markplanet ligger en station för tvärbanan. Hösten 2009 öppnade en ny butiksgalleria med ca 30 000 kvm butikslokaler med tillhörande bergrumsgarage med plats för ca 900 bilar. Intill och ovanpå gallerian anläggs ett nytt stadstorg. Ovanpå gallerian uppförs 75 nya hyresrättslägenheter med planerad inflyttning första halvåret 2010.

En större omdaning av Södertäljevägen genom centrala Liljeholmen övervägs för att sammanlänka Årstadal med Liljeholmstorget. I södra delen av området, Årstaberg, har en ny pendeltågstation byggts och byggandet av det nya bostadsområdet Sjövikshöjden pågår.

Telefonplan

www.stockholm.se/telefonplan

Under 2004 tog stadsbyggnadsnämnden fram ett detaljplaneprogram för utbyggnad av Telefonplansområdet. Området kommer att kunna expandera med ca 2 000 nya bostäder och ca 70 000 kvm ny lokalyta. Staden och övriga dominerande fastighetsägare marknadsför Telefonplansområ-

det som ett centrum för verksamheter och institutioner knutna till design.

Planläggningen sker i ca 15 olika detaljplaner. Genomförandebeslut för de olika delprojekten fattas löpande. Fem detaljplaner med sammanlagt ca 1 200 lägenheter

i ny- och ombyggnation har antagits och vunnit laga kraft. Detaljplanläggningen av nya kontor har inte påbörjats.

Nya verksamheter och bostäder medför en ökad trafikbelastning varför områdets gatunät rustas upp i olika etapper.

Bredäng-Sätra-Skärholmen-Vårberg

Stadsbyggnadsnämnden har beslutat om ett områdesprogram för stadsdelarna Bredäng-Sätra-Skärholmen-Vårberg där förutsättningarna för områdets utveckling

genom ny bostadsbebyggelse, utveckling av verksamheter och utbyggnad av infrastruktur redovisas. Totalt föreslås utbyggnadsområden, som kan ge upp till

3 000 lägenheter. Utbyggnaden är tänkt att ske etappvis. Markanvisningar för drygt 1 000 lägenheter är gjorda. Marken ägs i huvudsak av staden.

Gullmarsplan-Slaktusområdet

Gullmarsplan-Globen-Slaktusområdet är i översiktsplanen upptaget som ett stadsutvecklingsområde. På sikt kan området utvecklas till en ny och attraktiv stadsdel inom Vision

Söderstaden. Inom området söder om Globen planeras under 2010 uppförandet av den nya Stockholmsarenan, en multi-evenemangsarena för som mest ca 40 000 åskådare. Ambitionen

är att Söderstaden ska utvecklas som en evenemangs- och nöjesknutpunkt men även att området utvecklas med kontor, bostäder och handel.

Exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret har sedan 2007 ett uppdrag att utreda en ny stadsdel och en stor stadspark på Årstafältet. Under 2008 genomfördes en internationell

idétävling för en ny stadsstruktur. Det vinnande förslaget Arkipelag har bearbetats och ligger till grund för ett planprogram som är på samråd under februari-mars 2010. Den nya stadsdelen be-

döms kunna rymma ca 4 000 nya lägenheter samt 130 000 kvm service och kommersiella knutpunkter. Byggstart för de första etapperna beräknas kunna ske 2013-2014.

Örby-Huddingevägen

Området invid Huddingevägen mitt emot Älvsjömässan bedöms kunna bebyggas med verksamheter som kontor, konferensverk-

samhet, service och 500-1 000 lägenheter beroende på typ och utformning. Tillsammans med området söder om Brännkyrka

kyrka kan 1 000-2 000 bostäder och kommersiella verksamheter inrymmas.

Rågsved

För Rågsveds centrum görs bedömningen att man kan komplettera med 500 lägenheter. I Södra Rågsved är ca 150 lägenheter redan påbörjade och ytterligare ca 200 lägenheter inryms i program- och planarbete. Ytterligare förtättningsmöjligheter finns i Snösätra/Rågsveds friområde. På sikt kan ca 2 000 bostäder inrymmas.

Drevviken

Programarbete pågår för en ny stadsdel vid Drevviken. Programmet föreslår hur nya bostäder, verksamheter och publika miljöer kan bidra till att skapa en attraktiv och trygg stadsdel. En första grov uppskattning visar att området kan inrymma 500 nya lägenheter. Nya detaljplaner för bostäder i området är möjliga att påbörja 2010.

Bagarmossen

Den kommunala skolverksamheten i Bergholmsskolan avvecklades 2006 och halva skolfastigheten är sedan dess tomställd. På skolfastigheten och intilliggande mark pågår utredningsarbete för att förtäta med ca 300 lägenheter i blandad bebyggelse med flerbostadshus och radhus. Detaljplanearbete kommer att påbörjas under 2010.

Skarpa by

I området vid Skarpa by planeras för en successiv rivning av åtta f.d. vårdbyggnader för att ge plats för nya bostäder. Skarpnäcks gård kommer att bevaras, liksom inledningsvis även de befintliga verksamheterna i nuvarande kontors- och industribyggnader. Skarpa by ligger nära Ältasjön, på gränsen till Nackareservatet. Området kommer att kunna ge plats för minst 200-300 nya lägenheter, främst i flerfamiljshus, men även i form av radhus och liknande. Byggstart kan ske tidigast 2010-2011. Skarpa by har goda förutsättningar att bli ett mycket attraktivt bostadsområde, bland annat genom närheten till Nackareservatet.

Skrubba-Skrubbatriangeln

De obebyggda delarna av Skrubbatriangeln omfattar ca 350 000 kvm. Det är viktigt att delar av området reserveras för verksamheter då det är ett av de få kvarvarande områdena i Stockholm där det finns utbyggnadsmöjligheter för t.ex. industriverksamhet. Området kan komma att behövas för evakuering av verksamheter från mer centrala delar av Stockholm då dessa avvecklas. Uppskattningsvis kan upp till 100 000 kvm för verksamheter och ca 200 lägenheter inrymmas inom området.

